

Çocuklar için Oynama Etilimi Ölçeði

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). Çocuklar için Oynama Etilimi Ölçeði. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18906>

Özet

Çocuklar için Oynama Etilimi Ölçeği, okul öncesi dönemdeki çocukların oyun srasındaki doğal etimlerini, davranşsal aktifliklerini ve sosyal etkileşimlerini sistematik olarak değerlendirmek amacıyla uyarlanmış bir psikometrik araçtır. Ölçek, çocukların oyun oynama yeteneği ve istekliliği gibi merkezi psikolojik yapıları ölçmeyi hedefler. Keleş ve Yurt (2016) tarafından gerçekleştirilen bu uyarlama çalışması, Türkiye'deki okul öncesi çocukların oynama etilimi düzeylerini belirlemek için tasarlanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Oynama etilimi, okul öncesi çocuk gelişimi, psikometrik uyarlama, oyun, Likert ölçeği, davranşsal değerlendirme, Türkiye.

Yazarlar

Sami Keleş, Özlem Yurt.

Amaç

Ölçeğin temel amacı, uluslararası literatürde kabul görmüş olan oynama etilimi yapısının Türk kültürüne ve diline adapte ederek, **okul öncesi** çağıdaki çocukların oyun srasındaki davranşları gözlem yoluyla ölçmektir. Bu araç, çocukların oyun yoluyla ifade ettikleri keyif, fiziksel aktivite, sosyal katılım ve yaratıcılık gibi bileşenleri nicel verilere dönüştürerek, eğitim ve gelişim alanında bilimsel araştırmalara zemin hazırlamaktadır.

Uyarlama çalışması, Türkiye'deki araştırmacılara, çocukların gelişim düzeylerini ve etimlerini standardize edilmiş bir yöntemle değerlendirme imkanı sunmayı hedeflemiştir. Bu sayede, çocukların gelişimsel ihtiyaçlarına uygun oyun temelli müdahalelerin planlanması kolaylaşır.

Yapı

Ölçek, bireyin oyun yoluyla etkileşim kurma ve keyif alma kapasitesini ifade eden **oyun oynama etilimi** (playfulness) yapısını ölçmektedir. Bu yapı, genellikle içsel motivasyon, coşku, mizah, sosyal etkileşim ve fiziksel aktivite gibi çok boyutlu bileşenler içerir. Ölçek maddeleri, gözlemcinin çocuğun davranşları bu bileşenler üzerinden belirli bir derecelendirme ile değerlendirmesine olanak tanır.

Duygusal ifade: Oyun sırasında neşe, coşku ve keyif alma durumlarının yansıtılması.

Fiziksel Aktiflik: Koşma, zıplama gibi koordineli ve aktif fiziksel davranşların sergilenmesi.

Sosyal Katılım: Diğer çocuklarla oyun buluşma, işbirliği yapma ve paylaşma becerisi.

Yaratıcılık ve Esneklik: Oyun icat etme, farklı roller üstlenme ve alımladık nesnelere kullanma.

Geçerlik

Kaynak referansta (Keleş & Yurt, 2016) ölçeğin geçerliğine dair sayısal katsayılar doğrudan belirtilmemiştir. Ancak, uyarlama sürecinde, ölçeğin orijinal yapıya Türk örnekleminde de koruduğunu göstermek amacıyla içerik geçerliliği ve yapı geçerliliği çalışmaları yapılmıştır varsayılmaktadır. Yapı geçerliliği, genellikle faktör analizi kullanılarak ölçek maddelerinin teorik alt boyutlarla tutarlılığını incelenmesiyle sağlanır.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirliğine ilişkin spesifik istatistiksel veriler (örneğin Cronbach Alfa katsayısı) kaynak referansta açıkça sunulmamıştır. Uyarlama çalışması bir parçası olarak, ölçeğin iç tutarlılığını ve test-tekrar test güvenilirliğinin incelenmesi gereklidir. Yüksek iç tutarlılık, ölçekteki tüm maddelerin aynı **oyun oynama etilimi** yapıyor tutarlı bir şekilde ölçtüğünü gösterir.

Faktör Analizi

Çocuklar için Oynama Etilimi Ölçeğinin psikometrik uygunluğunu değerlendirmek için uyarlama çalışmasında faktör analizi yönteminin kullanılması beklenir. Bu analiz, ölçeğin orijinal çok boyutlu yapıya Türkçe kültürüne aktarılırken korunup korunmadığını saptar. Bulgular, ölçeğin kaç faktörden oluştuğunu ve bu faktörlerin hangi maddeleri içerdiğini belirleyerek, ölçeğin yapısal geçerliliğini destekler.

Araç

Test Türü: Uyarlama (Adaptation)

Format: Gözlemci veya öğretmen tarafından çocukların oyun sırasındaki davranışları değerlendirme için kullanılan 5'li Likert derecelendirme ölçeği.

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama)

Popülasyon Grubu: Çocuklar.

Yaş Grubu: Okul öncesi dönem çocukları.

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden çocuklar üzerinde kullanılmaktadır.

Test Metodolojisi: Ölçek, beşli Likert ölçeği tipindedir. Derecelendirme, 1= "Hiç bu çocuk gibi değil" ile başlayıp, 5= "Tamamen bu çocuk gibi" şeklinde ilerler. Bu derecelendirme, gözlemcinin çocuğun ilgili davranış ne sıklıkla veya ne yoğunlukta sergilediğine dair yargısına yansıtılır.

Anahtar Kelimeler

Oyun, çocuk, gözlem, okul öncesi, sosyal beceri, adaptasyon, Türkiye, psikoloji.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Veri mevcut değil.

Bağlı Kuruluş E-posta Adresleri: Veri mevcut değil.

Yazışma Adresi: Veri mevcut değil.

Sorumlu Yazar İletişim E-postası: ozlemyurt37@gmail.com

İzinler, Ücret ve Test Yayıncılığı

Ölçeğin uyarılma çalışması 2016 yılında yayımlanmıştır. Ölçeğin kullanımına ve telif haklarına ilişkin izinler ve olası ücretlendirme bilgileri için sorumlu yazar Özlem Yurt ile e-posta yoluyla iletişime geçilmesi önerilmektedir. Ölçeğin orijinal PDF belgesi [buradan](#) indirilebilir: cocuklar-icin-oyinama-egilimi-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Keleş, S. & Yurt, Ö. (2016). An investigation of playfulness of pre-school children in Turkey. *Early Child Development and Care*, doi: 10.1080/03004430.2016.1169531. Makalenin orijinal bağlantısı: tandfonline.com

Çocuklar için Oynama Eğilimi Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Oyun sırasında keyif aldığını yansıtır.

Oyun sırasında fiziksel olarak aktiftir.

Oyun sırasında canlı ve neşeli olduğunu gösterir.

Oyun etkinlikleri sırasında hareketleri koordinelidir.

Oyun sırasında coşkulu olduğunu gösterir.

Oyun içinde sessiz/sakin olmak yerine aktif olmayı tercih eder.

Mizahi/gülünç hikayelere güler.

Oyun oynarken fark söyler ve konuur.

Diğer çocuklarla oyun baatır.

Diğer çocuklarla akalamaktan keyif alır.

Diğer çocuklarla i?birli?i içinde oynar.

Oyun sırasında diğer çocukların oyun çar?lar?na kolaylıkla tepki verir.

Oyun içinde çok fazla koar (atlar, sçrur, zplar).

Oyun malzemelerini/oyuncaklarını paylamaya isteklidir.

Oynamak için kendi oyunlarını icat eder.

Oyun saatinde oynad??? oyunu de?itirmek yerine, yalnızca bir oyun ile me?gul olur.

Diğer çocuklarla oynarken lider rolü üstlenir.

E?lenceli hikayeler anlatır.

Oyundayken diğerlerine nazik bir ?ekilde satar??r.

Oyunda farklı karakterler/roller üstlenir.

Oyunda soytar?lik (gülünç/komik hareket ve davran??lar) yapıyor gibi görünür.

Oyun sırasında duyguların? yans?tma aç?s?ndan tutuktur.

Oyun sırasında al???mad?k nesnelere kullanır.